

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

безперервного професійного навчання аудиторів

напрямок: міжнародні стандарти аудиту

**тема: «Управління якістю аудиту фінансової
звітності: перше впровадження МСУЯ та
МСА 220»**

Укладач:

Церетелі Лариса Григорівна – сертифікований аудитор України; член Запорізької міської координаційної ради з питань розвитку підприємництва; заступник голови Громадської ради при Головному управлінні ДПС у Запорізькій області; директор Аудиторської фірми «Міраж»

ЗМІСТ

ВСТУП	3
ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	5
ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	6
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	9
ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	9
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ	10
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	11

ВСТУП

Згідно статті 23 Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII одна з вимог до внутрішньої організації суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності – запровадження системи внутрішнього контролю якості (системи управління якістю).

У грудні 2020 РМСАНВ випустила три нові та переглянуті Стандарти управління якістю, які посилюють та модернізують підхід аудиторської фірми до управління якістю:

- Міжнародний стандарт управління якістю (МСУЯ) 1 (Раніше Міжнародний стандарт контролю якості 1), *Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг,*
- МСУЯ 2, *Перевірки якості завдання,* та
- МСА 220 (переглянутий), *Управління якістю аудиту фінансової звітності.*

Ці стандарти кардинально змінюють підхід: від контролю якості (Quality Control) до управління (Quality Assurance).

Quality Control (контроль якості) – це процес знаходження помилок з метою їх подальшого виправлення.

Quality Assurance (забезпечення якості) – це превентивний процес, завданням якого є забезпечення якості продукту в майбутньому. У цьому сенсі Quality Assurance більш орієнтований на процес.

Така зміна потребує переосмислення, певних організаційних дій, внесення змін в певні внутрішньо фірмові стандарти тощо.

Отже за таких обставин удосконалення професійних знань аудиторів за презентованою темою обумовлюється перш за все нагальною необхідністю формування практичного підходу з метою виконання нових вимог.

Програма безперервного професійного навчання аудиторів України направлена на, поглиблення, підтримання на належному рівні, розширення й оновлення професійних знань для забезпечення високої якості аудиту.

Предмет освітнього заходу – система знань про особливості управління якістю в контексте СУЯ у порівнянні з СКЯ.

Метою освітнього заходу допомогти зрозуміти та застосувати нові стандарти управління якістю, модернізувати свою систему з урахуванням нових підходів та вимог.

Відповідно до поставленої мети передбачено виконання таких **завдань освітнього заходу**:

- вивчити структуру і компоненти СУЯ
- систематизувати зміни порівняно з поточними стандартами – МСКЯ 1 та МСА 220;
- визначити ризики якості відповідно вимог МСУЯ 1;
- упорядкувати особливості організації управління підприємствах якістю на рівні фірми;
- встановити порядок дій з метою першого впровадження СУЯ;
- вивчити нові вимоги щодо перевірки якості завдання згідно МСУЯ 2;
- узагальнити особливості застосування МСА 220 щодо документування процесу аудиту та контролю якості виконання завдань;
- запропонувати поради та рекомендації щодо для менших фірм з використанням методичних матеріалів, запропонованих IFAC (Серія Управління якістю: впровадження у меншій фірмі)

Загальна тривалість програми – 8 (вісім) годин, в тому числі 6 (шість) годин лекцій та 2 (дві) години практичних занять, яка розрахована на 2 календарних дні.

Обсяг Програми складається з 6 (шести) тем:

Тема 1. Аналіз змін МСУЯ 1 та МСУЯ 2 у порівнянні з МСКЯ 1. Структура і компоненти СУЯ.

Тема 2. Цілі якості, які повинна встановити фірма, як основа побудови системи управління якістю.

Тема 3. Ідентифікація та оцінка ризиків якості. Розробка та впровадження дій у відповідь на ідентифіковані ризики.

Тема 4. Організація контролю за якістю виконання завдання. МСУЯ 2 та аналіз змін МСА 220. Нові вимоги.

Тема 5. Моніторинг та виправлення недоліків: нові вимоги та підходи.

Тема 6. Особливості першого впровадження для менших фірм.

1. ПЛАН ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Програма освітнього заходу розрахована на 8 (вісім) годин.

Тривалість освітнього заходу – 8 годин, яка розрахована на 2 календарних днів.

Обсяг Програми – 8 годин, в тому числі 6 годин лекцій та 2 години практичних занять:

(години)

№ теми	Назва теми	Обсяг	Лекції	Практичні заняття
1-й день				
1.	Аналіз змін МСУЯ 1 та МСУЯ 2 у порівнянні з МСКЯ 1. Структура і компоненти СУЯ	1	1	-
2.	Цілі якості, які повинна встановити фірма, як основа побудови системи управління якістю	1	1	
3.	Ідентифікація та оцінка ризиків якості. Розробка та впровадження дій у відповідь на ідентифіковані ризики	1		1

4	Організація контролю за якістю виконання завдання. МСУЯ 2 та аналіз змін МСА 220. Нові вимоги.	1	1	
2-й день				
5.	Моніторинг та виправлення недоліків: нові вимоги та підходи	2	2	
5.	Особливості першого впровадження СУЯ для менших фірм	2	1	1
Всього тривалість заходу		8	6	2

2.ЗМІСТ ТЕМ ПРОГРАМИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Тема 1. Аналіз змін МСУЯ 1 та МСУЯ 2 у порівнянні з МСКЯ 1.

Структура і компоненти СУЯ.

Сфера застосування: під дію МСУЯ 1 та МСУЯ 2 підпадають фірми, які виконують завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації, які виконуються відповідно до МСЗНВ або завдання з супутніх послуг, які виконуються відповідно до МСЗСП (наприклад, завдання з виконання узгоджених процедур та завдання із компіляції).

Дата набрання чинності.

МСУЯ 1 складається з:

- Восьми компонентів, які стосуються ключових аспектів СУЯ; та
- Інших вимог, що стосуються окремих тем.

Фірма повинна відповідати всім вимогам МСУЯ 1, включаючи вимоги до компонентів.

Вимоги МСУЯ 1 на додаток до восьми компонентів, стосуються:

- Призначення відповідальності за СУЯ;
- Конкретних заходів реагування, які фірми повинна розробити та

впровадити;

- Обставин, коли фірма належить до мережі;
- Щорічної оцінки СУЯ керівництвом та оцінки ефективності керівництва;
- Документації.

Тема 2. Цілі якості, які повинна встановити фірма, як основа побудови системи управління якістю.

МСУЯ 1 містить конкретні цілі якості для різних компонентів СУЯ вашої фірми, щоб було зрозуміло, яких результатів має досягти фірма, щоб мати ефективну СУЯ. Фірма повинна встановити цілі якості, визначені для всіх компонентів, перелічених в МСУЯ 1, в конкретному контексті своєї діяльності. Цілі якості базуються на результатах і визначенні, яким чином досягти цілей

Тема 3. Ідентифікація та оцінка ризиків якості. Розробка та впровадження дій у відповідь на ідентифіковані ризики.

Що таке ризик якості. Професійне судження при визначенні того, чи відповідає ризик пороговому значенню, встановленому у визначенні ризиків якості. Що фірма має взяти до уваги при ідентифікації ризиків.

Процес, встановлений МСУЯ 1 для виявлення та оцінки ризиків. Умови, події, обставини, дії чи бездіяльності, які фірма повинна розуміти з урахуванням характеру та обставин фірми та її завдань. Пристосування ризику якості до фірми.

МСУЯ 1 містить обмежену кількість обов'язкових конкретних заходів у відповідь. Фірма має розробити і запровадити також власні заходи реагування на ризики якості.

Тема 4. Організація контролю за якістю виконання завдання. МСУЯ 2 та аналіз змін МСА 220. Нові вимоги.

МСА 220 (переглянутий) зосереджується на управлінні якістю на рівні завдання з аудиту. Ціль аудитора – управління та досягнення якості, а не впровадження процедур контролю якості.

Зв'язок між МСА 220 (переглянутим) та іншими стандартами управління якістю.

Конкретні обов'язки аудитора щодо управління якістю на рівні завдання для аудиту фінансової звітності. Обов'язки партнера із завдання.

Поправки до низки МСА та пов'язаних матеріалів, які є результатом змін, внесених у МСА 220 (переглянутий).

Тема 5. Моніторинг та виправлення недоліків: нові вимоги та підходи.

Посилені вимоги до моніторингу та виправлення для сприяння більш активному моніторингу СУЯ в цілому, та ефективного і своєчасного усунення недоліків. Процес моніторингу та виправлення контролює СУЯ в цілому, і тому заходи моніторингу здійснюються для всіх компонентів СУЯ (включаючи процес оцінки ризиків).

Оцінювання, чи є виявлена під час моніторингу інформація недоліком – застосування професійного судження (з урахуванням ризиків якості, яких стосується виявлений факт, його характер та поширеність).

Перший моніторинг згідно МСУЯ: дата. Склад інформації від заходів моніторингу в перший (можливо, у другий) рік після впровадження.

Тема 6. Особливості першого впровадження для менших фірм.

Допоміжні матеріали IFAC (Серія Управління якістю: впровадження у меншій фірмі): склад, мета, стислий огляд

Випуск 1. Початок

Випуск 2. У другому випуску розглянуто:

Ідентифікація цілей якості,

Завершення процесу оцінки ризиків якості,

Ідентифікація існуючих, (або створення нових), дій у відповідь на ці ризики якості (також відомі як політики та/або процедури, або “контролі”)

впровадження, документація, та комунікація СУЯ.

Випуск 3. Моніторинг та виправлення

3. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Методичне забезпечення Програми освітнього заходу включає:

- навчально-методичний посібник, який базується на нормативно-правових актах України з питань регулювання аудиторської діяльності, Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг (видання 2018 року), Міжнародних стандартах управління якістю МСУЯ 1, МСУЯ 2 – *Перевірки якості завдання*, та МСА 220 (переглянутий) – *Управління якістю аудиту фінансової звітності*.
- презентаційний матеріал до кожної теми;
- практичні кейси.

4. ФОРМИ ТА МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

Дана Програма буде проводитись:

- в очній формі в навчальній аудиторії або
- в дистанційній формі в онлайн-режимі з застосуванням платформи ZOOM.

Форма проведення освітнього заходу залежить від узгодженої політики й рішень Президента, Уряду та Верховної Ради щодо проведення необхідних соціально-економічних заходів пов'язаних з військовим станом.

Місце проведення освітнього заходу:

- при очній формі в навчальній аудиторії – м. Запоріжжя, інших регіони України з урахуванням заявок поданих аудиторами щодо обраної теми освітнього заходу.

– в дистанційній формі – м. Запоріжжя, через застосуванням платформи ZOOM.

5.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **знати:**

- нові вимоги щодо системи управління якістю;
- елементи методики аудиту та їх застосування у процесі виконання завдання з аудиту;
- критерії оцінки відповідності ризиків якості;
- вимоги до документування ідентифікації та оцінки ризиків якості, розробки дій у відповідь, їх результатів.

За наслідками участі в освітньому заході аудитори повинні **вміти:**

- застосовувати доречні положення МСА та МСУЯ в процесі функціонування фірми та виконанні завдань;
- застосовувати критерії оцінки відповідності обраних дій у відповідь на оцінені ризики та професійне судження;
- складати відповідну документацію.

Аудитори в процесі навчання отримують теоретичні знання та практичні навички для застосування МСА та МСУЯ при адаптації системи управління якістю, виконанні підприємств завдань та моніторингу. Отримані навички поглиблюють знання щодо впровадження МСУЯ

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародний стандарт з управління якістю (МСУЯ) 1 «Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг». URL: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/4_ISQM_1_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf)
2. Міжнародний стандарт управління якістю (МСУЯ) 2 «Перевірки якості завдання». URL: https://www.mof.gov.ua/storage/files/5_ISQM_2_Final_Standard_Not_Formatted_uk.pdf
3. Міжнародний стандарт аудиту (МСА) 220 (переглянутий) «Управління якістю аудиту фінансової звітності». URL: [https://www.mof.gov.ua/storage/files/1_ISA_220_\(Revised\)_Final_Standard_\(Not_Formatted\)\(uk\).pdf](https://www.mof.gov.ua/storage/files/1_ISA_220_(Revised)_Final_Standard_(Not_Formatted)(uk).pdf)
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258 – VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>